

Beste

Met vertraging nog mijn bevindingen/commentaar op het VREG document.

Daar kan nog veel en meer aan gewerkt en bestudeerd worden. Toepassing op specifieke cases zou heel nuttig zijn, maar de tijd vliegt dus, bij deze.

Let wel, dit is commentaar die **NIET** teruggekoppeld is met de POM directie, dus enkel te beschouwen als werkdocument met persoonlijke inzichten.

Groeten!

Els

CONSULTATIEDOCUMENT – Bedenkingen en suggesties:

Specifiek

- Pag 12: Deelname aan ‘energiediensten, flexibiliteit of aggregatie’ en ‘zelfverbruik’ als recht voor een actieve afnemer.
Op vandaag kan iedereen, dus ook de passieve afnemer, toch deelnemen aan energiediensten en aan ‘zelfverbruik’ doen? Of zal die dan uitgesloten worden van deze ‘rechten’?
- Pag 13: Deelname aan ‘opslagfaciliteiten’ als recht van de actieve afnemer en recht om opslagdiensten te verlenen
Betekent dit dat ze een afzonderlijk EAN nummer zullen krijgen waarop een batterij kan aangesloten worden die dan afname en injectie op het net mag doen.
Verderop blijkt dat recht sterk beknot te zijn
- Pag 14: Evenwichtsverantwoordelijkheid (pag 14): evenwicht tegenover welke energiestromen? Die van de community, de belpex, ...
= bijzonder belangrijk om de voorspelbaarheid van een sturingssysteem te kunnen uitwerken
- Pag 20: De firma met het statuut ‘Hernieuwbare Energiegemeenschap’ moet de energieprojecten in eigendom hebben en zelf ontwikkeld hebben.
Dus een meergezinswoning dat haar dak wilt benutten voor PV voor alle bewoners, mag geen 3de partij laten de PV installatie leggen ?
- Pag 20: Nabijheidsvereiste zowel voor leden als voor zeggenschap
Doordat ook de leden een nabijheidsvereiste krijgen, impliceert dit dat de doelgroep om een energiegemeenschap te financieren ineens heel beperkend wordt. Vele burgers die breed willen beleggen in hernieuwbare energie zullen zich moeten beperken tot de organisatie aan hun achterdeur. Op welke basis zal dit bekeken worden, op domicilele adres? ... dus het gelijkstellen van de nabijheidsvereiste van een lid zal de kapitaalverstrekking van de gemeenschap bemoeilijken.
- Pag 23: SPECIFIEKE VRAAG rond andere samenwerkingsvormen
➔ Een (hernieuwbare) energiegemeenschap die de energieproductie en projectontwikkeling door een 3de partij laat uitvoeren zou ook onder de definitie van een hernieuwbare gemeenschap moeten kunnen komen.
- Pag 24: Hernieuwbare energiegemeenschappen mogen oplaaddiensten voor elektrische voertuigen aanbieden
Mogen (gezamenlijke) actieve afnemers dat dan niet? Ze mogen toch ook energie opslaan en uitwisselen onder elkaar en met andere actieve afnemers?
- Pag 25: “Hernieuwbare energiegemeenschap – distributienetbeheerder”: ... de krachtlijnen van ons voorstel zijn de volgende: i) *enkel* hernieuwbare energiegemeenschappen krijgen het recht om het distributienet te beheren...

Dus wilt een gemeenschap ook het (gesloten)distributienet voor haar rekening nemen, dan zal dat enkel met ‘hernieuwbare’ energie mogen gevoed worden.

Dit wordt gemotiveerd met het nabijheidsprincipe maar heeft nog een belangrijker consequentie naar wat over dat net mag uitgewisseld worden nl enkel hernieuwbare energie uit eigen ontwikkelde installaties en installaties in eigen bezit.

- Pag 27: SPECIFIEKE VRAAG rond voor/na van distributienet beheer door de energiegemeenschap

VOOR: Indien enkel de ‘hernieuwbare’ energiegemeenschappen, die dus enkel (hun eigen productie aan) hernieuwbare energie mogen aanwenden, dit netbeheer mogen doen, dan ondergraaft dit mogelijks de realiteitszin om bvb leveringsgaranties te bieden.

VOOR: Veel hangt af hoe de bestaand distributienet beheerders zich zullen profileren ten aanzien van energiegemeenschappen en of een aangepaste tarifiering zal aangewend worden.

VOOR: De haalbaarheid van ‘local energy communities’ hangt heel sterk af van de kosten voor de distributie. Als voor de distributie maar 1 partij is waarmee kan onderhandeld worden, dan creëert dit een monopolie en zal deze monopolist alle touwtjes in handen hebben om projecten rond energieuitwisseling al dan niet te doen slagen. Dus is het noodzakelijk om voor distributienet beheer een vrije markt toe te laten.

VOOR: Als op een nieuw bedrijvenpark men gezamenlijk wilt investeren in uitwisselen van energie, warmte, water, data,... dan zou het een grote win zijn om dit in creatief beheer van een centrale partij/gemeenschap te laten ontwikkelen.

Naast de golf van ‘fusies van grote spelers’ zoals van netbeheerders is er een ook een golf van ‘deel economie, glocalisering’ die niet mag geremd worden.

VOOR: Als invulling van het ‘faciliterende kader’ mag het distributienetbeheer niet expliciet worden uitgesloten.

- Pag 28 Meldingsplicht

Het lijkt vanzelfsprekend dat de verplichtingen van nabijheid/lidmaatschap/aandeelhouderschap/locatie van productie/... die opgelegd worden in de definities van deze regelgeving, ook controleerbaar moeten zijn en gecontroleerd moeten worden.

Een eenmalige erkenning/labeling is niet zinvol. Een jaarlijkse korte rapportering lijkt essentieel. Dus een ‘erkenning’ en ‘jaaraangifte’-plicht.

- Pag 30 en 31 (3.3.4) ‘... eigen afname kan dan ook enkel een impact op de energiekosten-component’ van de energiefactuur hebben

Als dit vooraf al zo wordt gesteld, wat kan dan nog het voordeel zijn van het gehele concept. Dan blijven we bij het oude dat het grootste voordeel om in hernieuwbare energie te investeren, blijft bij degene die alles individueel voor de teller kan consumeren.

Waarom zou men zich dan in enige structuur organiseren?

Organiseren van de beoogde kleine structuren vereist werkingsmiddelen en het produceren van energie op kleine schaal is niet gratis, mag maximum 4,75% rendement opleveren cfr de GSC steun, is niet zonder risico, vereist engagementen op lange termijn.

Onze case studies tonen aan dat het geheel van eigen ‘gemeenschappen’ dan nooit concurrentieel kan zijn met de gevestigde energieprijzen.

Dus heel belangrijke om dit uitgangpunt te nuanceren in het document en het beleid

toe te laten hierop betere concepten uit te werken.
Zoals bvb een bonus op de distributieprijis-component bij directe afname

- Pag 32 SPECIFIEKE VRAAG rond opslag en zelfverbruik van grijze energie
Gezien de 'evenwichtsverantwoordelijkheid' die geëist wordt, zal mogelijks 'grijze' energie moeten opgeslagen worden.
Het lijkt evident dat, als deze volledig betaalde grijze energie wordt aangekocht, deze ook zelf verbruikt kan worden.
Gezien er nu geen voordelen verbonden zijn aan de zelfconsumptie van hernieuwbare energie lijkt het dat de zelf opgeslagen energie minstens onder dezelfde noemer kan vallen als de 'hernieuwbare energie' in de teksten rond zelfconsumptie.
Meer nog, deze opgeslagen energie zou wel moeten vrijgesteld worden van belastingen, bijdragen, heffingen en toeslagen gezien ze bij aankoop werden betaald.
- Pag 32 ... Delen met enkel één actieve afnemer
Het beperken tot één afnemer van overschotten uit het collectief gaat voorbij aan het gehele business model en socio economische doel van het oprichten van gemeenschappen. Enkel de grote afnemers zullen kunnen genieten van de afname van het overschot.
Ook hier dezelfde opmerking als deze v pag 30-31 : de impact op de niet-energiecomponenten van de energiefactuur kan niet beslist worden in dit document
- Pag 33 ... Verkoop
Door enkel met 1 actieve afnemer te kunnen delen en door niet aan een 2de actieve afnemer te mogen verkopen, mist het concept opnieuw haar doel
- Pag 33 ... Erkende (hernieuwbare) energiegemeenschappen
Hier wordt uitgegaan van een erkenning, is wat voorbarig Cfr de vraagstelling op pag 24
Of wordt gesuggereerd dat indien de energiegemeenschap haar overschot verkoopt, ze dan over een extra erkenning moet beschikken?
- Pag 36 SPECIFIEKE VRAAG – Rol DNB bij doorgeven van facturatiegegevens
NA 1ste piste: Hier wordt gesuggereerd dat de distributienetbeheerder kennis moet hebben van de afspraken (verdeelsleutel) binnen de energiegemeenschap om de kosten te verdelen. Dit lijkt niet erg flexibel voor de gemeenschap.
ALTERNATIEF: Elke gebruiker wordt afgerekend op zijn afname EANA punt voor zijn gehele afname van het net. De injectie EANI nummers worden aan de gemeenschap toegekend. De Afname data EANA worden aan de gecontracteerde individuele leverancier overgemaakt. De uitgelezen data van afname EANA én van injectie EANI worden ter beschikking gesteld van de gemeenschap en haar leverancier. De Gemeenschap verrekend dan de teruggaves met haar leden volgens haar afspraken met de leden. Deze volume verrekeningen dienen traceerbaar te zijn.

TEKST Omzettingsvoorstel:

Pag 38: hernieuwbare energiebronnen: hoort hier ook groene waterstof en groene warmte bij?
Kunnen WKK's ook een rol spelen in een energiegemeenschap?

Pag 38, Art 6: Art 4.4.4.2

§1 een actieve afnemer krijgt het recht om deel te nemen aan flexibiliteit of aggregatie, maar verderop moet hij vooreerst zelf alles consumeren wat geproduceerd wordt, wat hem beknott in zijn recht om deel te nemen aan flexibiliteit en aggregatie

- Pag 39 §4 waarom moet de overheid bepalen hoe afrekeningen dienen te gebeuren
Art7: Art 4.8.1 ... hoofddoel van energiegemeenschap is 'verschaffen van voordelen op ecologisch, economisch of sociaal gebied...': is het hoofddoel niet energieuitwisselen?
- Pag 40 Art 4.8.2
1° energiegemeenschap uitsluitend betrekking uit hernieuwbare energiebronnen – is een taak weggelegd voor WKK's?
2° ook grotere dan KMO nodig om rendabiliteit te krijgen, temeer de energieproductie installaties eigendom moeten zijn van de leden...
3° zijn elk ~~gevestigd binnen dezelfde gemeente of de aan deze gemeente grenzende gemeenten~~ gelegen in het Vlaamse gewest ~~met een maximum aantal van x gemeenten~~
Art 4.8.3
Kan een NACEcode voor een energiegemeenschap voldoende zijn,
Art 4.8.4.1 4° dus de gemeenschap mag geen energie opslaan van een onderneming die geen lid is van de gemeenschap?
“... tenaanzien van andere rechtspersonen die deze activiteiten uitoefenen...” welk zouden dat bvb kunnen zijn?
- Pag 41 Art 4.8.5 §3 .. kan geen beroep doen op ... : waarover gaat dit?
§4 “... onder dezelfde voorwaarden als bij de verandering van leverancier...”: lijkt niet aangewezen om de uittrede voorwaarden wettelijk te definiëren, hier gaat het om grotere engagementen en investeringen die niet dezelfde zijn als een contract met een energieleverancier.

Algemene bemerkingen

- Aftoetsing nodig aan concrete cases voor hernieuwbare energie producenten
  - Een HE productie op meerdere bedrijven op een bedrijventerrein
  - Een HE productie op de gemene delen van een residentieel project
  - Een HE productie op een individuele woning die overschot wilt leveren aan een verre buur met zwembad warmtepomp
- CASE Een HE productie op meerdere bedrijven op een bedrijventerrein
(mits meer tijd, nog verder uit te werken)
- CASE Een HE productie op de gemene delen van een residentieel project
Stel 20 appartementen onder 1 dak waarop PV ligt.
Cfr VREG document:
  - VREG Concept: vormen een groep 'gezamenlijke actieve afnemers' dus zonder vennootschapstructuur
  - Mogen elk binnen de gelijktijdigheid alles qua productie op hun factuur aftrekken
- CASE Een HE productie op een individuele woning die overschot wilt leveren aan een verre buur met zwembad warmtepomp
Stel familie HENE beslist om met de nonkels en tantes en neven en nichten een groep te vormen die hun hernieuwbare energie optimaal willen benutten en uitwisselen. Ze hebben in West-Vlaanderen 4 residentiele woningen met PV op het dak, bij O&O is er een zwembad verwarmd met warmtepompt.
Er zijn er bovendien 2 met een bedrijf waarvan de bedrijfsgebouwen vol liggen met PV.
Daarnaast wonen er 2 in Oost-Vlaanderen in een huurwoning met elektrische verwarming.

Er hebben er 3 geïnvesteerd in een elektrische wagen

Organisatie Optie 1: ze zijn elk 'individuele actieve afnemers'

- Elkeen plaatst de vereiste meters
- Ze moeten een oplossing vinden om hun 'evenwichtsverantwoordelijkheid' in te vullen: lijkt heel moeilijk op individueel niveau

- Als actieve afnemers mogen ze de opgewekte energie delen met elkaar en buiten hun groep: verkopen en aankopen van andere actieve afnemers

Organisatie Optie 2: ze organiseren zich als groep 'gezamenlijke actieve afnemers'

- Elkeen plaatst de vereiste meters
- Ze moeten een oplossing vinden om hun 'evenwichtsverantwoordelijkheid' in te vullen:
Zal het voldoende zijn om op een energiedata platform aan te tonen dat ze steeds stabiel afnemen? Welke tools hebben ze om op dat evenwicht te sturen?

- Wat doen ze met de geproduceerde stroom:
  - Ze moeten alles wat ze zelf consumeren beschouwen als in eerste plaats afkomstig van de community productie
  - De overschot van de gezamenlijke productie, mogen ze delen met 1 actieve afnemer buiten de community
  - De rest moet verkocht worden aan een agregator/energieleverancier
Dus die 'rest' zal waarschijnlijk samengaan met veel aanbod op de markt en geen gunstige verkoopprijs opleveren
- ➔ Er is geen winmodel mogelijk door op de onbalans markt te spelen
- ➔ Doordat ze altijd alles eerst zelf moeten afnemen, wordt het moeilijk om te voldoen aan 'evenwichtsverantwoordelijkheid'
Voorzover niet duidelijk is welk evenwicht hiermee bedoeld wordt

Organisatie Optie 3: Ze verenigen zich in bvb een vzw als 'energiegemeenschap van burgers' of 'hernieuwbare energie gemeenschap' te profileren

- Elkeen plaatst de vereiste meters
- Ze moeten een oplossing vinden om hun 'evenwichtsverantwoordelijkheid' in te vullen:
Zal het voldoende zijn om op een energiedata platform aan te tonen dat ze steeds stabiel afnemen?

- Wat doen ze met de geproduceerde stroom:
  - Ze mogen zelf beslissen of ze de productie op de markt brengen of zelf consumeren
  - De overschot van wat beslist werd niet zelf te consumeren, mogen ze delen met 1 actieve afnemer buiten de community
  - De rest moet verkocht worden aan een agregator/energieleverancier
  - Indien ze aan andere eindgebruikers willen verkopen moeten ze beschikken over een leveringsvergunning
- ➔ Er is geen winmodel mogelijk door op de onbalans markt te spelen

Met vriendelijke groeten
Els Ghyselen